

dani, hogy a műtárosi állás az ő festőművészi erkölcsi és anyagi érdekei folytán Szeged szűkösebb kereteiben összeférhetetlen.

Jogos kívánsága a szegedi festőknek és szobrászoknak az, hogy őket is észrevegyék? *Károlyi Lajos, Pap Gábor, Szőry József, Joáchim Ferenc, Heller Ödön* olyan festők, akik Nyilassy mellett nagyon is önálló értékelést érdemelnek. A szobrászokról pedig ne is szóljunk. Ők kezdettől fogva mostoha gyermekei a szegedi műpártolásnak.

Parlamentí biráskodást várunk tehát az egyesülettől és nem kaszinót. *Erdélyi Béla és Gyuritz Sándor* már deferáltak a műtáros tulerejének, kérdés, deferál-e Kun személyn keresztül az egyesület is? Ha igen: Nyilassy egy-két értékes alkotását cserébe elhanyagolja *tíz* érdemes és talán nyomorgó művész életérdekeit, tehát az egész város kulturérdekét. Ha nem: akkor szociális tevékenységre szorítja műtárosát, aki értékés ember, csak lássa, hogy *meg kell hajolnia* a többség és a szociális érdektulajta hatalma előtt.

Viviszetor.

Egy plébános büne.

— Negyedmilliót csalt ki az apátságtól. —

(*Saját tudósítónktól.*) Csontos Károly nyugalmazott plébános, *Hornig Károly* báró veszprémi megyéspüspök aláírásának és pecsétjének meghamisításával 266.000 korona körüli összeget sikkasztott a chlun-i francia püspökség kárára. A sikkasztót balatonkenesei villájában *Juraszek János* ügyész jelenlétében a csendőrség letartóztatta és a veszprémi ügyésség fogházába kísérte. Az eset az egész környéket nagy izgalomban tartja.

Csontos Károly közel egy évtizedig volt kenesi római katolikus plébános és ez alatt az idő alatt annyi adósságot csinált, hogy a püspök kénytelen volt berendelni és deficenciába küldeni. Csontos a megyéspüspök a püspöki irodában alkalmazta, ahol pár esztendeig irnoki teendőket látott el. Itt jutott a megyéspüspök pecsétjéhez és hivatalos nyomással ellátott levélpapírosaihoz. Csontos Kenesén szőlőt és házat vásárolt, Veszprémben is házat vett és mindenütt uri kényelemmel berendezett lakást tartott és emellett a hónapnak háromnegyedrészét utazással töltötte, pedig mindössze nyolcszáz korona kegydíjat kapott a püspöktől.

Néhány hét előtt Veszprémből névtelen följelentés érkezett a megyéspüspökhöz, hogy Csontos minden hónapban háromszáz korona pénzküldeményt kap Franciaországból a chlun-i püspökségtől. Ez a névtelen följelentés szolgálta a kiinduló pontot az egész büntett földerítésére. A püspök följelentésére a veszprémi ügyésség megindította Csontos ellen a nyomozást és a névtelen levél tartalma beigazolódott. A veszprémi postahivatalnál pontosan kimutathatóan megállapították, hogy Csontos valóban minden hónapban háromszáz koronát kapott a chlun-i püspöktől.

Vasárnap *Hornig Károly* püspök hivatalos értesítést kapott Chlungból, amelyben tudomására adják, hogy a veszprémi püspök felhatalmazólevele folytán különböző részletekben összesen 266,000 frankot küldöttek, Csontos Károly, a veszprémi „Agg papok intézetének igazgatója” címére abból a célból, hogy e miséalapítványok kamataiból a veszprémi egyházmegye területén az alapítók lelki üdvéért misét szolgáltassanak.

Ekkor tehát nyilvánvaló lett, hogy Csontos az aulából lopott püspöki levélpapíron még az aulában való működése alatt latinnyelvű köriratban értesítette a chlun-i püspökséget, hogy az ilyen természetű alapítványokat. Csontos Károly igazgató címére küldjék és így sikerült is Csontosnak több mint negyedmillió koronát elsikkasztania.

Takács Lajos középponti vizsgálóbíró elrendelte az ügyésség indítványára Csontos letartóztatását.

Az elfogató parancsot *Juraszek János* királyi ügyész személyesen adta át tegnap a kenesi csendőrségnek és az ő, valamint *Csete Antal* dr. püspöki ügyész jelenlétében letartóztatták a sikkasztó plébánost és csendőri fedezettel a veszprémi ügyésség fogházába szállították.

Csontos vagyonára a bűnügyi zárlatot elrendelték, azonban kevés a remény arra, hogy ennek eredménye legyen.

A halálverseny után.

— Temetik a hadügyminisztert. —

(*Saját tudósítónktól.*) Párisból jelentik: Impozánsan nyilvánul meg a részvét *Monis* miniszterelnök iránt, akit az utca humora eddig „köpcös nyárspolgárnak” szeretett nevezni, most azonban, hogy oly hősiessé állotta a rettenetes fájdalmakat, egyszeriben bámulat és tisztelet övezi. Mikor közölték a nagybeteg miniszterelnökkel, hogy *Berteaux* hadügyminiszter meghalt, könyvet törölt ki szeméből s menten azt kérdezte, mi hír Marokkóból? Aggasztotta az ekspedíció sorsa, miután a hadügyi kormány vezető nélkül maradt.

Constans helyettes államtitkár megmondta *Monis*nak, hogy a legutolsó jelenségek szerint a francia segédszerekek már közel járnak Fezhez és erre a sebesült, akit altatószerekkel lehetőleg sűrűn látnak el, hogy nyugodtan aludjék, így szólt:

— *Ha még oly későn jön is a hír, hogy seregünk bevonult Fezbe, kérem, költse nek fel.*

Később, mikor szendergéséből fölriadt, megint jelentést kért a marokkói eseményekről. A kezelőorvosok, akiktől a helyettes államtitkár tudakozódott, vajjon hivatalos ügyek nem izgatják-e a beteget, olyan kedvezőnek találták állapotát, hogy megengedték az informálást, mire *Cruppi* külügyminiszter és *Delcassé* tengerészeti miniszter eljött a betegágyhoz s aztán ketten kimerítően kifejtették *Monis* előtt a marokkói helyzetet.

Falliéres elnöklete alatt tegnap *minisztertanács* volt. Ezen a konferencián elhatározták, hogy a kormány egyelőre tartózkodni fog minden politikai állásfoglalástól és megvárja *Monis* fölépülését.

Pénteken temetik Berteaux hadügyminisztert. A kormány nevében *Perier* igazságügyminiszter tartja a búcsúztatót. Szombaton aztán ismét összeül a minisztertanács *Falliéres* elnöklete alatt, hogy betöltse a hadügyminisztériumot és vasárnap fogja közölni a hivatalos lap az új hadügyminiszter kinevezését.

A reggeli bulletin *Monis* állapotáról fölötte örvendetes. A sebek gyorsan hegednek, az eltörött orrcsont és a többszörösen összezuzott jobb lábszárcsont szépen forrad, láz nem jelentkezik. *Cruppi* külügyminiszter sietett hírt adni a miniszterelnöknek, hogy *Brulard* hadoszlopa benyomult Fezbe és a sebesült ennek nagyon örült.

A halálverseny folyik tovább, de a nevező husz aviatikus közül csak hárman pályáznak a nagy díjra. Tegnap este hét órakor — mint egy san-sebastiani távirat hírül hozza — odaérkezett utolsónak *Gibert* is és ma indultak az aeroplánok utolsó utjukra, amely aránylag már könnyű, minthogy a *Pyrennei* heglánc már mögöttük van.

A portugáliai összeesküvés. *Lisszabonból* jelentik: Már most egészen bizonyos, hogy a monarkisták nagy akcióra készülnek a köztársaság ellen. A monarkisták terve a következő: A monarkisták hadierejüket három hadtestre osztották föl. Legénységük egy része önkéntes, akik naponként husz frank zsoldot kapnak. A monarkista vezérek stratégiai terve az, hogy elsősorban a valenciai erődöket foglalják el s aztán hadoszlopokra fölosztva, hatalmukba kerítik *Coimbrát*, *Oportót* és *Figuerát*, ahol a lakosságban sok hívük van és a helyőrség egy részét már megnyerték. Ezekről a pontokról

csapatokat küldenek más városokba és mihelyt ezeket is elfoglalták, az egész haderőt egyesítik s együtt indulnak el *Lisszabon* ellen, hogy ott megkíséreljék a döntő ütközetet. A *Szekulo* ma hivatalos jelentést közöl, amely szerint a kormány mindenre elszánt és szükség esetében fegyverrel is megvédelmezi az új rendet. E közlemény szerint a köztársasági hadsereg és flotta fegyverben van s az eseményeket éber figyelemmel kísérik.

A török-montenegrói konfliktus.

— Orosz beavatkozás. —

(*Saját tudósítónktól.*) Amióta az albániai zavargások veszedelmes arányokat öltöttek és a török kormány fegyveres erővel fogott hozzá Albánia pacifikálásához, a montenegrói határon folytonos surlódások voltak törökök és montenegróiak között. Török részről az volt a panasza, hogy Montenegro támogatja az albánok lázadását, a menekülőket, akiket a montenegrói területre szorítottak a törökök, átengedik a határon, sőt fegyverrel is támogatják a fölkelők ügyét. Megindult a jegyzékváltás *Konstantinápoly* és *Cetinje* között; Montenegro külügyi képviselője több ízben határozott nyilatkozatot tett a török kormány előtt és kijelentette, hogy Montenegro a legszigorubban megőrzi semleges magatartását. Ezek a nyilatkozatok azonban csak a papíron voltak súlyosak, valójában nem gondoltak komolyan arra *Cetinjében*, hogy a semlegeséget olyan szigorúan vegyék. A montenegróiakban föl-támadt a régi törökgyűlölet és a határon olyan módon támogatták az albán lázadókat, hogy Törökország kénytelen volt csapatokat koncentrálni a határra. Montenegro viszont erre az intézkedésre azzal felelt, hogy mozgósított és azóta folytonos villongások játszódnak le a török-montenegrói határon.

Ezekbe a harcokba, amelyek mind komolyabbak s elkeseredettebbek lettek, most erőteljesen szól bele az a szenzációs jegyzék, amelyet az orosz kormány intézett a portárhoz. A jegyzék, amelyet *Csarikov* konstantinápolyi orosz nagykövet adott át a külügyminiszternek, erőlyesen figyelmezteti Törökországot arra, hogy eljárásának beláthatatlan következményei lehetnek és egyenesen megfenyegeti, hogy a béke érdekében azonnal tegyen kielégítő nyilatkozatot Montenegroval szemben. Ámbár a jegyzék hangját enyhíti az a figyelmeztetés, amely Montenegroinak szól, mégis látszik az egészből, hogy Montenegro hatalmas szövetségese kapott az alkalmon, hogy régi ellenségének a dolgába beleavatkozzék. Kérdés, hogy mit fog szólni Törökország ehez a kérértlen békeközvetítéshez és el fogja-e tűrni, hogy Oroszország ilyen módon nehezítse meg számára az albán pacifikációt?

Az orosz jegyzékről szóló táviratunk a következő:

Pétervárról jelentik: A konstantinápolyi orosz nagykövetet utasították, hogy a török kormányval jegyzék közöljön, amelynek ez a tartalma:

Az albán területeken kezdődött zavargások óta a török kormány folyvást arról a rendíthetetlen szándékáról biztosította az orosz kormányt, hogy a *világ-békét* nem háborgatja. A legutóbbi hírekből azután kitűnik, hogy a török csapatokat különösen a montenegrói határ közelében koncentrállta. Ebből a béke komoly veszedelme keletkezhetik, mert a határon előfordulható legcsekélyebb incidens konfliktusokat idézhetne elő, amelyeknek következményeit ezekben az órákban nem igen lehet mérlegelni. Az orosz kormány szükségesnek tartja megjegyezni, hogy a montenegrói kormány részéről határvédelem céljából tett katonai intézkedések nézete szerint nem tekinthetők oly aktusnak, amely a szomszéd országot fenyegetné és csak egész természetes intézkedések arra nézve,